

Förebygg och skydda

När du funderat igenom hur klimatförändringarna kommer att påverka din verksamhet är det dags att undersöka vilka förebyggande åtgärder du kan göra. Svara på frågorna nedan, så får du svar på vilka åtgärder du bör fokusera på.

- Hur påverkas vi av händelser i omgivningen? Skred, ras, höga flöden, höjd vattennivå?
- Vilka åtgärder kan göras för att minska riskerna?
- Vilka kostnader skulle en översvämning eller ett skred medföra? Kan produktionen fortsätta?
- Vilka delar av verksamheten ligger i riskzonen? (Exempelvis kemikalielager, avfallslager, rörledningar, reningsanläggningar.) Behöver något flyttas eller räcker det med att bygga skyddsvallar (permanenta eller tillfälliga) eller andra åtgärder?
- Planeras nya byggnader, tankar, cisterner, kemikalie- eller avfallslager? Ta i så fall reda på vilken nivå som är "säker" intill sjöar och hav.
- Hur fungerar avloppet vid en översvämning? Ett sätt att skydda en verksamhet från att översvämmas via ledningar är att montera backventiler i avloppsledningar oavsett om dessa går till kommunala nät eller till vattendrag, sjö eller hav.
- Hur ser tillståndsvillkoren ut i förhållande till extrema väderhändelser och naturolyckor? Finns villkor om att orenat avloppsvatten får släppas ut, eller måste produktionen stoppas om reningen inte fungerar?
- Behöver det göras en utredning av markens hållfasthet för att bedöma risker för skred eller ras och vid behov föreslå åtgärder?
- Finns det risk för erosion? I så fall bör erosionskydd eller andra åtgärder göras.
- Är vattentillgången tillräcklig för verksamheten även vid extrem torka? Måste vattenbesparande åtgärder göras? Finns ökad brandrisk vid värmebölja? Skyddsåtgärder?
- Om det finns tillstånd att släppa ut renat avloppsvatten till vattendrag, sjö eller hav bör eventuella miljökonsekvenser vid torka och låg vattenföring analyseras. Finns det särskilda villkor som gäller vid lågvattenflöde?
- Om analysen visar på stora risker, trots åtgärder, måste kanske hela eller delar av verksamheten omlokaliseras. Vilka alternativa lokaliseringar finns?

Mer kunskap om hur ett förändrat klimat kan påverka miljöfarliga verksamheter och förorenade områden finns i rapporten "Klimatanpassning i prövning och tillsyn av miljöfarliga verksamheter och förorenade områden", Miljösamverkan Sverige 2018. Rapporten finns att hämta på www.miljosamverkansverige.se

Hur påverkas din verksamhet av ett förändrat klimat?

Omslag: Förorenat område invid Göta Älv. Fotograf: Anna-Karin Davidsson.

Miljösamverkan
Sverige

Länsstyrelserna

Illustratör: Rebecca Landmér.

Värmebölja, torka, skyfall och andra extrema väderhändelser kan påverka din verksamhet. Förändringar i klimatet gör att denna typ av extrema väderhändelser kommer att ske oftare och mer intensivt i framtiden. Men det finns några saker du kan göra redan idag – som kommer att löna sig. En insats är att redan nu identifiera risker och prioritera åtgärder som kan skydda och anpassa din verksamhet. Detta ökar din beredskap och minskar risken för att din verksamhet drabbas.

Är din verksamhet i farozonen?

Du som har en **tillstånds- eller anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet** är skyldig att analysera verksamhetens miljö- och hälsorisker. Det är lämpligt att i denna analys även beröra de risker som kan påverka din verksamhet.

Genom att svara på frågorna nedan får du reda på om din verksamhet är i farozonen.

- Har verksamheten utsatts för extrema väderhändelser i form av exempelvis ovanligt varma eller kalla säsonger, skyfall, översvämningar eller nedisning i kombination med töväder?
- Hur har verksamheten påverkats av tidigare väderhändelser? Vilka var konsekvenserna?
- Ligger verksamheten nära ett vattendrag, en sjö eller havet? Har området tidigare drabbats av översvämningar från dessa vattendrag? Undersök om risken för översvämningar kommer att öka.
- Ligger hela eller delar av verksamheten lågt? Är stora ytor hårdgjorda? Finns områden där vatten kan samlas vid ett skyfall?
- Ligger verksamheten i ett område nära vatten och har stora nivåskillnader? Då kan det finnas en ökad risk för ras, skred och erosion.
- Kan verksamheten påverkas av högre temperaturer och en längre period av torka? Vattenförsörjning? Påverkan på recipient för avloppsvatten vid lågvattenflöde?
- Vilka klimatförändringar kan vi vänta oss i framtiden som berör verksamheten?

Till din hjälp finns en klimatanalys framtagen för ditt län, en regional handlingsplan för klimatanpassning och annat vägledande material. Dessa underlag kan du hitta på din länsstyrelses webbsida (under rubriken klimatanpassning) samt på www.klimatanpassning.se